

STANOVENÍ SOCIOEKONOMICKÝCH FAKTORŮ, KTERÉ OVLIVŇUJÍ ČLOVĚKA V ROZHODOVÁNÍ ZA MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

DETERMINATION OF SOCIO-ECONOMIC FACTORS AFFECTING HUMANS IN EMERGENCY DECISION-MAKING

Jozef ŠURKOVSKÝ
jozef.surkovsky.st@vsb.cz

Abstract

In order to evaluate the influences on decisions about the deployment of a person in an emergency, it is necessary that we are primarily able to determine socio-economic factors. In the evaluation, it is essential to find common factors. The advantage is the conformity of human characteristics in terms of social application and its implementation. The output of this research is primarily a rough identification of socio-economic factors, which can be further developed, as well as the division of decision-making into four classes.

Key words

Socio-economic factor, DeMeus scale of stressors, WHOQOL-100, socio-economic questionnaire, classes of decision-making.

ÚVOD

Všeobecně je známo, že sociální poměry ve společnosti ovlivňují chování jedince a jeho rozhodování. Na základě Baconovy téze, tj. snížením osobních zábran, zlepšením pocitu schopnosti komunikace s kýmkoliv, zmírněním všeobecného tlaku, nejistoty a pocitu ohrožení docílíme zvýšení potřeby integrativní funkce člověka do společnosti [7], můžeme vyslovit vlastní hypotézu, že:

„Lze vysledovat vazbu mezi příčinou selhání jedince při realizaci práce v návaznosti na socioekonomické poměry, které u člověka převládají.“

Ve studiích Světové zdravotnické organizace (dále jen „WHO“) je zřejmá souvztažnost mezi zdravím daného jedince a sociálním prostředím, ve kterém se nachází. Dotazníkem WHOQOL-100 je tento problém řešen a vyhodnocován. Následné vyhodnocení je však realizováno z psychologicko-lékařského hlediska. Důvod realizace? Nastavení všeobecné zdravotní pohody člověka s ohledem na snížení nákladů v případě následně potřebné rehabilitace. Dílčí dotazy tohoto dotazníku WHO mimo jiné tvoří také dotazy ohledně socioekonomických poměrů jedince.

V případě, že se rozhodneme reflektovat pouze socioekonomickou stránku problému, vzniká potřeba detekovat objektivní markantní faktory. Jedná se o faktory zásadně se podílející na rozhodování člověka v mimořádné situaci z hlediska sociálních poměrů. Vodítkem pro zkoumání v této rovině a tvorbu socioekonomického dotazníku bude již ověřený model dotazníku WHOQOL-100. Modifikací části týkající se právě člověka a jeho společensko-ekonomického statusu dostaneme dotazník úzce zaměřený na socioekonomický problém. Nicméně před vznikem tohoto dotazníku úzce zaměřeného na tento problém je zapotřebí jasně stanovit reflektované socioekonomické faktory. K tomu poslouží De Meusova škála stresujících vlivů.

Pozn.: Pokud v této odborné práci není uveden zdroj nebo upozornění na „úpravu dle...“, má se za to, že se jedná o informace, myšlenky, návrhy atd. vlastní autora/-ům odborného článku.

1 STÁVAJÍCÍ ZPŮSOBY REFLEXE SPOLEČENSKÝCH A EKONOMICKÝCH FAKTORŮ OVLIVŇUJÍCÍCH BĚŽNOU A PRACOVNÍ ČINNOST ČLOVĚKA

V současné době je postavení člověka ve společnosti částečně monitorováno především s ohledem na jeho celkové zdraví (pozn. WHO, dotazník WHOQOL-100). WHO předpokládá, že zohlednění socioekonomických faktorů povede k prevenci chorob. [4] Snahou je přispět ke snížení nákladů v veřejných prostředcích, které vznikají v důsledku realizace nezbytně potřebné léčby a péče o jedince v populaci, pokud standardní životní komfort této osoby nebyl předtím dostatečně zajištěn.

Sociální struktury společnosti a jejich principiální fungování determinují člověka a jeho rozhodování. Metoda zohledňující tento sociální status osoby vycházející ze struktury společnosti může být nástrojem pro posouzení relevantnosti nasazení člověka na mimořádnou událost. To znamená, že prioritně musíme určit a znát socioekonomické faktory ovlivňující činnost člověka za mimořádné situace.

1.1 Vliv sociálních struktur společnosti při rozhodování o nasazení osoby na mimořádnou událost

Pro objektivní stanovení sociálních a ekonomických faktorů při posuzování osoby v procesu rozhodování musíme vycházet z teorie, že zde existuje interakce mezi jednotlivými sociálními strukturami společnosti, které člověka ovlivňují. Těchto základních struktur je sedm, tj. demografická, etnická a národnostní, profesní, sociokulturní, struktura moci, prostorová struktura a struktura našeho zkoumání, tj. socioekonomická. Každou tou strukturou rozumíme vztahy mezi:

- a) sociálními jednotkami (tj. jednotliví lidé),
- b) subsystémy, tvořenými skupinami lidí nebo institucemi a
- c) společností jako celkem. [1]

Vzhledem k prolínání zmiňovaných struktur je nutné analyzovat všechny struktury z hlediska přítomnosti socioekonomických faktorů. Faktické podílení identifikovaných faktorů na ovlivňování procesů rozhodování člověka je při tom podmínkou. Špatný proces rozhodování vede k fatálním pochybením. Přítomnost nepříznivých společenských podmínek, které působí na člověka, limituje následně výsledek zdolávání mimořádné události. Snahou je předcházet špatným rozhodnutím, a to již v době před organizačním zařazením do řídicí funkce.

1.2 De Meuse analýza pro určení socioekonomických faktorů

K snadnější identifikaci socioekonomických faktorů nám pomůže tabulka stresových vlivů, které jsou obrazem socioekonomických poměrů, postojů a nálad jedince nebo společnosti. Prvním pokusem o kvantitativní zachycení zátěže plynoucí z prožitých událostí je Škála sociální readjustace (*Social Readjustment Rating Scale (SRRS)*) Holmese a Raheho (1967). [5] Podnětem k vytvoření této škály readjustace byla souvislost mezi smrtelným pracovním úrazem jistého horníka a zdravotním stavem manželky tohoto horníka.

Tabulka byla později modifikovaná De Meusem, a to z důvodů obecně převažujících drobných stresů v životě člověka. Drobné stresy jsou běžnější, nicméně nezanedbatelné. Drobné stresy proces rozhodování ovlivňují častěji. V případech zvýšené sociální citlivosti mohou být body charakterizující drobný stres při tomto De Meuseho posouzení násobené. Samotné dotazy v rámci tohoto posouzení pak směřují na posuzovanou osobu do období jejich dvou posledních let. [2]

Tabulka 1
De Meusova škála stresorů [2, 5]

Životní událost	Významová hodnota
Úmrtí manžela / manželky	93
Smrt blízkého člena rodiny	87
Vězení	85
Rozvod	80
Smrt blízkého přítele	78
Rozchod mileneckého vztahu	77
Propuštění z práce	76
Těhotenství	72
Ztráta většího obnosu peněz	64
Odchod do důchodu	63
Úraz nebo vážnější nemoc	62
Sexuální potíže	61
Manželské usmířování	57
Do rodiny přišel někdo nový	56
Zdravotní problémy člena rodiny	56
Změna podmínek práce nebo studia	54
Odchod z domova	53
Změna financí, které má člověk k dispozici	52
Svatba	50
Přestěhování se	50
Organizační změny na škole	49
Výrazné zadlužení	47
Začátek i konec studia	45
Totéž u manželky / manžela	44
Potíže s nadřízenými	44
Potíže s příbuznými partnera	43
Změna spánkových zvyklostí	42
Víc hádek s partnerem než dřív	41
Mimořádný osobní úspěch	40
Změna odpovědnosti	39
Rekvalifikace	39
Vánoce	34
Změna pracovních podmínek	33
Menší půjčka	29
Změna návyků v jídle	28
Menší porušení předpisů	28
Prázdniny	26
Změna v obvyklé rekreaci	20
Změna v náboženských aktivitách	19
Změna v počtu rodinných setkání	15

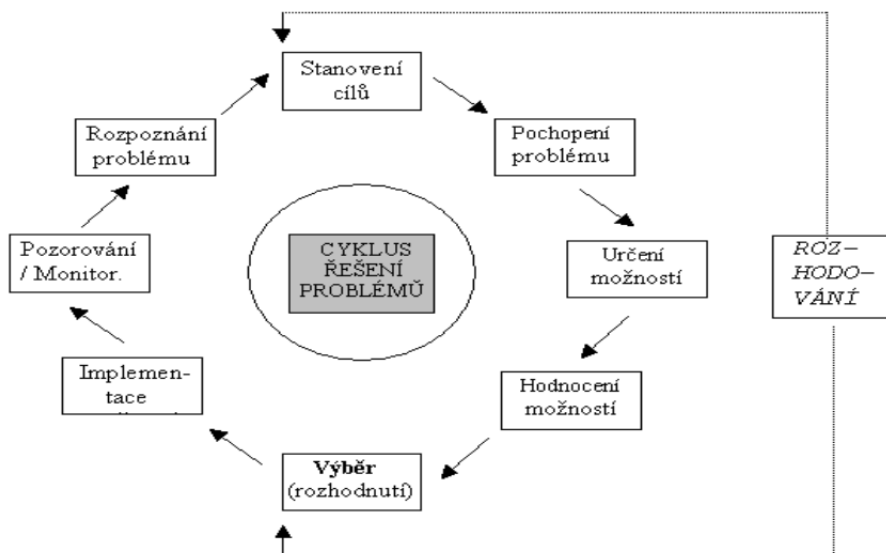
Pro úplnost je zde hodnocení na základě De Meusovy analýzy stresových vlivů:

150 – 200 bodů	- skupina mírně ohrožená stresovými vlivy,
200 – 300 bodů	- skupina ohrožená stresovými vlivy,
nad 300 bodů	- výrazně riziková skupina. [2]

Z Tabulky č. 1 je zřejmé, že ne všechny stresující faktory odrážejí socioekonomický stav jedince ve společnosti. Faktory, které hledáme, stanovíme výběrem z De Meusovy tabulky.

2 STANOVENÍ SOCIOEKONOMICKÝCH FAKTORŮ A HODNOCENÍ ROZHODOVÁNÍ

Pro realizaci výběru socioekonomických faktorů ovlivňujících rozhodování byla použita De Meusova tabulka. Z tabulky jsou vybrané jevy (vlivy) vyjadřující jednoznačně abstraktní sociálně-ekonomickou hodnotu. Tyto hodnoty je nutné transformovat do roviny měřitelnosti. Je to z důvodu faktického hodnocení schopnosti člověka rozhodovat se při mimořádné události. Daný postup má taktó zohledňovat aktuální životní poměry člověka, které jej mohou ovlivnit při nasazení hlavně v procesech rozhodování. Tento postup může také posloužit jako komplexní nástroj vedoucím pracovníkům v rámci rozhodování o nasazení dané osoby. Proces hodnocení rozhodování vychází z dílčích postupů samotné reflexe problému (viz. obr. č. 1: Schéma procesu rozhodování).

Obr. 1
Schéma procesu rozhodování [8]

Nutno také podotknout s ohledem na způsob rozhodování, že v praxi se běžně setkáváme v oblasti likvidace následků mimořádných událostí se dvěma úrovněmi řízení

- organizační řízení,
- operační řízení.

Určitě se v tomto ohledu můžeme pozastavovat nad vlivem socioekonomických faktorů jednak v režimu organizačního řízení, např. na posuzování a rozhodování o vhodnosti uchazeče o zařazení na vedoucí pozici, anebo pak v režimu neodkladného rozhodování v rámci zdolávání mimořádné události o adekvátnosti rozhodnutí s ohledem na vliv socioekonomických faktorů na posuzovaný subjekt.

2.1 Identifikace socioekonomických faktorů ovlivňujících rozhodování člověka vycházející z De Meusovy tabulky stresových vlivů

Z De Meusovy tabulky stresových vlivů pro další hodnocení bylo vybráno několik faktorů. Tyto stresové vlivy byly vyhodnocené jako možné faktory přímo související se sociálně-ekonomickou situací dané osoby. Pro výběr jednotlivých faktorů byla stanovena podmínka minimální dějové ovlivnitelnosti v závislosti na čase (viz. *Tabulka č. 2*). Posuzované období je pak stejné, jako je tomu u De Meusovy metody posouzení stresových vlivů. To znamená, že budou hodnocené poslední dva roky života zkoumané osoby. Bodové hodnocení, které bylo zvoleno, vychází u jednotlivých faktorů z De Meusovy tabulky. Cílem je fakticky bodově zachovat vážnost existujícího faktoru ve stejném rozsahu, jako tomu je u stresových vlivů.

Socioekonomické faktory vycházející z De Meusovy tabulky:

Tabulka 2
Socioekonomické faktory

ŽIVOTNÍ UDÁLOST	VÝZNAMOVÁ HODNOTA	KATEGORIE UDÁLOSTI
Úmrtí manžela / manželky	10 b.	vážná událost
Smrt blízkého člena rodiny	9 b.	vážná událost
Vězení	8 b.	vážná událost
Rozvod / Rozchod	8 b.	vážná událost
Těhotenství	7 b.	životní událost
Propuštění z práce	7 b.	pracovní událost
Úraz nebo vážnější nemoc	6 b.	životní událost
Odchod do důchodu	6 b.	pracovní událost
Svatba	5 b.	životní událost
Přestěhování se	5 b.	životní událost
Změna pracovních podmínek	5 b.	pracovní událost
Změna finanční dispozice	5 b.	finanční událost
Výrazné zadlužení	5 b.	finanční událost
Změna spánkových zvyklostí	4 b.	životní událost
Potíže s nadřizeným	4 b.	pracovní událost
Změna odpovědnosti	3 b.	pracovní událost
Rekvalifikace	3 b.	pracovní událost

2.2 Stanovení požadavků na klasifikaci rozhodování pro nasazení člověka za mimořádné události

Pokud klasifikujeme rozhodování z hlediska osoby realizující rozhodnutí za mimořádné události, pak hodnotíme především preciznost rozhodování dané osoby. Preciznost rozhodování lze definovat jako těsnost shody s modelem rozhodování dříve indikovaných nebo naměřených hodnot rozhodnutí získaných opakovanou realizací daných rozhodnutí na stejném objektu nebo na podobných objektech za specifikovaných podmínek. [3] Za ideální situace jsou rozhodnutí realizována bezchybně. Pokud není možné garantovat bezchybnost rozhodnutí, které je nutné provést, pak nastupuje kontrola rozhodnutí anebo vyloučení z rozhodovacího procesu. Výstupem v tomto případě bude zařazení do hodnotící třídy rozhodování.

Pro účel dalšího posouzení rozhodovacích procesů a jejich kontroly byly stanovené čtyři hodnotící třídy rozhodování s vlastní charakteristikou procesů rozhodování a kontrol v dané třídě. Jednotlivé třídy rozhodování byly předdefinované parametry pro klasifikaci průběhu procesu hodnocení samotné osoby a její schopnosti se rozhodovat v návaznosti na socioekonomické faktory v rámci mimořádných událostí. Součástí hodnocení je také doporučení pro realizace dalšího nasazení posuzované osoby.

*Tabulka 3
Hodnotící třídy rozhodování*

Hodnotící třídy rozhodování	
1. třída (0 – 25 b.)	<ul style="list-style-type: none"> - rozhodování osoby je bez výrazných vlivů socioekonomických faktorů, které by zásadně ovlivňovaly proces rozhodování (pozn. podmínkou je, že není zde přítomen žádný z faktorů „vážná událost“), - žádná nebo minimální pochybení v rozhodování, - předpoklad rozhodování bez pochybení.
2. třída (26 – 50 b.)	<ul style="list-style-type: none"> - rozhodování osoby je celkově jen mírně ovlivněno socioekonomickými faktory, - rozhodování je bez problémů, zvládatelné, dostačuje kontrola sama sebe, osoba je schopná nepřeceňovat své možnosti, objektivně vyhodnocovat svá rozhodnutí během mimořádné události a aktivně svá dřívější rozhodnutí přizpůsobovat nově vzniklým situacím, - žádná nebo minimální pochybení v rozhodování.
3. třída (51 – 75 b.)	<ul style="list-style-type: none"> - rozhodování osoby je velice ovlivněno socioekonomickými faktory, - zkreslené vyhodnocování, nesoustředěnost, racionalita může být potlačena, - nutná kontrola další osoby.
4. třída (76 – 100 b.)	<ul style="list-style-type: none"> - rozhodování osoby je nepředvídatelné, - riziko velké četnosti chyb, které se mohou navíc řetězit, - zvážit implementaci dané osoby do procesu.

2.3 Vliv socioekonomických faktorů na rozhodování člověka

Socioekonomické faktory z De Meusovy tabulky stresových vlivů, které ovlivňují činnost člověka, včetně rozhodování, byly rozděleny do čtyř druhů událostí. Jedná se o událost vážnou, životní, pracovní a finanční. Na základě De Meusovy tabulky byla jednotlivým faktorům přidělena významová hodnota dané události, která reflektuje vážnost události v životě jedince. Stanovené hodnoty jednotlivých událostí poměrově odpovídají hodnotám stanovených De Meusem.

Pro posouzení rozhodování subjektu v závislosti na socioekonomických faktorech byly stanovené hodnotící třídy rozhodování, které reflektují proces samotného rozhodování a následně i kontroly prováděné činnosti na základě jistého rozhodnutí (viz. *Obrázek č. 2: Vliv socioekonomických faktorů na rozhodování člověka*).

VLIV SOCIOEKONOMICKÝCH FAKTORŮ NA ROZHODOVÁNÍ ČLOVĚKA*

VÁŽNÁ UDÁLOST		b.
Umrtní manžela / manželky	10	
Smrt blízkého člena rodiny	9	
Vězení	8	
Rozvod / Rozchod	8	

ŽIVOTNÍ UDÁLOST		b.	PRACOVNÍ UDÁLOST		b.							
Těhotenství	7	Propuštění z práce	7	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">FINANČNÍ UDÁLOST</th> <th>b.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Změna dispozice financí</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Výrazné zadlužení</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table>		FINANČNÍ UDÁLOST		b.	Změna dispozice financí	5	Výrazné zadlužení	5
FINANČNÍ UDÁLOST		b.										
Změna dispozice financí	5											
Výrazné zadlužení	5											
Úraz nebo vážnější nemoc	6	Odchod do důchodu	6									
Svatba	5	Změna pracovních podmínek	5									
Přestěhování se	5	Potíže s nadřízeným	4									
Změna spánkových zvyklostí	4	Změna odpovědnosti	3									
		Rekvalifikace	3									

Rozhodování	Σ b.	Vliv socioekonomických faktorů na rozhodování
1. třída	0 - 25	Rozhodování osoby je bez výrazných vlivů socioekonomických faktorů ** - žádná nebo minimální pochybení v rozhodování
2. třída	26 - 50	Rozhodování osoby je celkově jen mírně ovlivněno socioekonomickými faktory - zvládatelné, dostačuje rekontrola sama sebe
3. třída	51 - 75	Rozhodování osoby je podmíněno socioekonomickými faktory - někdy může být na hraně racionality, nutná kontrola další osoby
4. třída	76 - 100	Rozhodování osoby je nepředvídatelné - riziko velké četnosti chyb, které se mohou řetězit, zvažít implementaci dané osoby

* dotazovaná osoba hodnotí poslední dva roky

** podmínkou je, že se zde neobjeví faktor VÁŽNÉ UDÁLOSTI

Obr. 2

Vliv socioekonomických faktorů na rozhodování člověka

2.4 Formulář pro stanovení třídy rozhodování člověka pro účely mimořádné události

Formulář pro stanovení třídy rozhodování člověka (viz. *Tabulka č. 4*) je nástrojem k zachycení socioekonomických faktorů ovlivňujících rozhodování člověka u daného subjektu. Jednotlivé socioekonomické faktory ve formuláři mají své pevné bodové hodnocení a jsou také charakterizované druhem události.

Osoba vyplňující formulář zatrhává ve sloupcích „ANO“ a „NE“ odpověď, která se vztahuje k jejímu životu za poslední dva roky. Následně ve sloupci „BODY vyhodnocení“ wpisuje v případě „NE“ nulu nebo nechává pole formuláře prázdné. V případě „ANO“ napíše posuzovaná osoba do formuláře bodové hodnocení, které je k danému socioekonomickému faktoru uvedeno v druhém sloupci formuláře. Po sečtení všech bodů je možné danou osobu zařadit do některé z hodnotících tříd rozhodování. Zařazení následně determinuje vliv socioekonomických faktorů na rozhodování člověka.

Tabulka 4
Formulář pro stanovení třídy rozhodování člověka

Formulář pro stanovení třídy rozhodování člověka pro účely mimořádné události (pozn. dotaz směřuje na události ve Vašem životě, které se staly za poslední 2 roky!)					
Hodnocený socioekonomický faktor	Bodové hodnocení	Charakteristika události	ANO	NE	Body vyhodnocení
Úmrtí manžela/manželky	10 b.	vážná událost			
Smrt blízkého člena rodiny	9 b.	vážná událost			
Vězení	8 b.	vážná událost			
Rozvod/Rozchod	8 b.	vážná událost			
Těhotenství	7 b.	životní událost			
Propuštění z práce	7 b.	pracovní událost			
Úraz nebo vážnější nemoc	6 b.	životní událost			
Odchod do důchodu	6 b.	pracovní událost			
Svatba	5 b.	životní událost			
Přestěhování se	5 b.	životní událost			
Změna pracovních podmínek	5 b.	pracovní událost			
Změna finanční dispozice	5 b.	finanční událost			
Výrazné zadlužení	5 b.	finanční událost			
Změna spánkových zvyklostí	4 b.	životní událost			
Potíže s nadřízeným	4 b.	pracovní událost			
Změna odpovědnosti	3 b.	pracovní událost			
Rekvalifikace	3 b.	pracovní událost			
Jméno: Datum:			Σ bodů =		

3 NÁZORNÁ APLIKACE KLASIFIKACE ROZHODOVÁNÍ PRO NASAZENÍ ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Pro názornou aplikaci výše popsanou detekcí třídy rozhodování zohledňující socioekonomické poměry člověka si definujeme jistou posuzovanou osobu:

- posuzovaná osoba nově nastoupila do zaměstnání, kde byla nutná rekvalifikace,
- před rokem měla svatbu a následně se narodil potomek,

- přibližně v té samé době daná osoba řešila také bydlení s tím, že na nové bydlení si musela vzít úvěr,
 - v novostavbě, kam se daná osoba přestěhovala, posuzovaná osoba bydlí již půl roku.
- K hodnocení osoby využijeme formulář pro stanovení třídy rozhodování člověka pro účely mimořádné události:

Formulář pro stanovení třídy rozhodování člověka pro účely mimořádné události (pozn. dotaz směřuje na události ve Vašem životě, které se staly za poslední 2 roky!)					
Hodnocený socioekonomický faktor	Bodové hodnocení	Charakteristika události	ANO	NE	Body vyhodnocení
Úmrtí manžela /manželky	10 b.	vážná událost		✓	-
Smrt blízkého člena rodiny	9 b.	vážná událost		✓	-
Vězení	8 b.	vážná událost		✓	-
Rozvod / Rozchod	8 b.	vážná událost		✓	-
Těhotenství	7 b.	životní událost	✓		7
Propuštění z práce	7 b.	pracovní událost		✓	-
Úraz nebo vážnější nemoc	6 b.	životní událost		✓	-
Odchod do důchodu	6 b.	pracovní událost		✓	-
Svatba	5 b.	životní událost	✓		5
Přestěhování se	5 b.	životní událost	✓		5
Změna pracovních podmínek	5 b.	pracovní událost	✓		5
Změna finanční dispozice	5 b.	finanční událost		✓	-
Výrazné zadlužení	5 b.	finanční událost	✓		5
Změna spánkových zvyklostí	4 b.	životní událost	✓		4
Potíže s nadřízeným	4 b.	pracovní událost		✓	-
Změna odpovědnosti	3 b.	pracovní událost		✓	-
Rekvalifikace	3 b.	pracovní událost	✓		3
Jméno: Datum:				Σ bodů =	34

Vyhodnocení:

- hodnocená osoba s ohledem na socioekonomické faktory, které ovlivňují její proces rozhodování, je zařazena na základě „Formuláře pro stanovení třídy rozhodování člověka pro účely mimořádné události“ do 2. třídy rozhodování (26 – 50 b.),

- rozhodování osoby je celkově jen mírně ovlivněno socioekonomickými faktory, je bezproblémové, zvládatelné, dostačuje kontrola sama sebe,
- osoba je schopná nepřeceňovat své možnosti a objektivně vyhodnocovat svá rozhodnutí během mimořádné události a aktivně svá dřívější rozhodnutí přizpůsobovat nově vzniklým situacím,
- žádná nebo minimální pochybení v rozhodování.

4 ZÁVĚR

Vliv faktorů objevujících se v sociální a ekonomické sféře běžného života každého z nás ovlivňuje způsob našeho rozhodování. Vliv těchto faktorů je nutné znát. Tato nutnost je především v případě zdolávání mimořádných událostí. Výše popsaným způsobem a nastavením parametrů hodnotících vliv daných faktorů na rozhodování dosáhneme resultát, kterým je možné charakterizovat budoucí rozhodování jedince.

Résumé

The influence of factors that appear in the social and economic sphere of everyday life affects each of us at work and decision-making. Sometimes It can happen, under the pressure of these socio-economic factors, it is not easy to make decisions. If there is a large accumulation of these factors at one time, it can cause subsequent mistakes in decision-making. For this reason, it is necessary to know how far these factors affect an individual's decision-making. From the point of view of safety engineering, we can also state that the influence of socio-economic factors also has an impact on decision-making and emergency management. In many ways, the main factor in dealing with an emergency is the human. At the same time, however, a person is also the one who is the weakest link in the whole ongoing process, due to the influence of socio-economic factors on him. In the manner described above and by setting the parameters for evaluating the influence of the given factors on decision-making, we will achieve a result that can be used to characterize the future decision-making of the individual.

Literatura

- [1] ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. Základy sociologie: Horizontální sociální diference (6. kapitola). In: *studocu.com* [online]. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2016. Dostupné z: <https://www.studocu.com/cs/document/ceska-zemedelska-univerzita-v-praze/zaklady-sociologie/lecture-notes/sociologie-6-lecture-notes-6/3256940/view>
- [2] MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ. *Holmes-Raheho škála stresorů* [online]. Mendelova univerzita v Brně, E-knihovna, Brno [cit. 2020-12-18]. Dostupné z: https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=47842
- [3] PLZÁK, Zbyněk. Odhad směrodatné odchylky preciznosti z duplicitních výsledků. Metodické listy EURACHEM-ČR. In: *eurachem.cz* [online]. Praha, 2016. [cit. 2021-02-25]. Dostupné z: <http://www.eurachem.cz/user-files/files/metodicky-list-15-2018.pdf>
- [4] ROGALEWICZ, Vladimír, Miroslav BARTÁK a Milena SIHELNÍKOVÁ. Poznámka k použití dotazníku kvality života WHOQOL-BREF v českém prostředí. *Časopis lékařů českých* [online]. 2017, 156: str. 88–92. Dostupné z: <https://www.prolekare.cz/casopisy/casopis-lekaru-ceskych/2017-2/poznamka-k-pouziti-dotazniku-kvality-zivota-whoqol-bref-v-ceskem-prostredi-60886>

- [5] ŠONOVÁ, Barbora. *Koncepce životních událostí a jejich vlivu na zdravotní stav jedince* [online]. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra psychologie, 2010. Diplomová práce, vedoucí práce doc. PhDr. Vladimír Kebza, CSc. [cit. 2021-02-25]. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/33289/DPTX_2009_2_11210_0_129812_0_89249.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- [6] THE AMERICAN INSTITUTE OF STRESS. *The Holmes-Rahe Stress Inventory* [online]. Weatherford, Texas, USA [cit. 2021-01-10]. Dostupné z: <https://www.stress.org/holmes-rahe-stress-inventory>
- [7] VÁCHOVÁ, Petra, Elizabeth. Patogeneze závislosti. In: *solen.cz* [online]. *Psychiatrie pro praxi*. 2009, 10/6 [cit. 2021-01-28]. Dostupné z: <https://www.solen.cz/pdfs/psy/2009/06/03.pdf>
- [8] WEISER, Jan. *Manažerské rozhodování* [online]. Mladá Boleslav: Integrovaná střední škola [cit. 2021-01-10]. Dostupné z: <https://issmb.cz/DUM/V.2%201/V.2%201.23.pdf>